

Tratamentul contabil și fiscal al ajustărilor pentru depreciere sau pierdere de valoare

Conf. univ. dr. Cristina NICOLAESCU^a, lect. univ. dr. Monica BIJA^b

^{a, b} Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad

Abstract

Throughout their existence, the assets of economic entities may suffer depreciations and in the case of financial assets, value losses may occur. While value losses of financial assets are generally of a temporary nature, for other categories of assets (goods or receivables), depreciations can be either reversible or irreversible. This article focuses on depreciations with a reversible nature, which are accounted for by means of subtractive accounting structures of adjustments for depreciation. The accounting recognition of these structures is crucial in achieving the accounting objective of providing a “true and fair view of the assets and results”, as they correct the historical value of asset elements, the value at which they were recorded upon entry into the entity’s patrimony. The correction involves considering the value of these elements at the reporting moment, usually at the end of the financial year.

As the establishment and increase of adjustment structures, as well as their reduction and cancellation, involve expense and income structures, these operations will have a fiscal impact in certain cases. As a result, the proper sizing and accounting recording of adjustments for depreciation and value loss of asset elements will impact both the reflection of reality in the financial statements and the calculation of income tax payable by economic entities.

Keywords: principle of prudence, depreciation, loss of value, fiscal impact

Termeni-cheie: principiul prudenței, depreciere, pierdere de valoare, impact fiscal

Clasificare JEL: M41, K34

To cite this article: Cristina Nicolaescu, Monica Bija, *Tratamentul contabil și fiscal al ajustărilor pentru depreciere sau pierdere de valoare*, CECCAR Business Review, N° 12/2023, pp. 26-35, <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2023.12.04>

1. Introducere

La secțiunea 1.2 „Definiții”, pct. 8 alin. (8) din Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, cu modificările și completările ulterioare, **ajustările de valoare** sunt definite ca fiind „ajustările destinate să țină cont de modificările valorilor activelor individuale, stabilite la data bilanțului, indiferent dacă modificarea este definitivă sau nu”.

Referitor la **ajustările pentru depreciere sau pierdere de valoare**, aliniatul următor al ordinului stipulează că „ajustările negative de valoare pot fi: ajustări permanente, denumite în continuare amortizări, și/sau ajustări provizorii, denumite în continuare ajustări pentru depreciere sau pierdere de valoare, în funcție de caracterul permanent sau provizoriu al ajustării respective”.

Prezentul articol se referă la pierderile de valoare/deprecierile cu caracter reversibil.

În ceea ce privește modalitatea de calcul al acestor depreciere, ele vor fi stabilite prin compararea valorii contabile a activelor cu valoarea lor actuală.

Conform pct. 82 alin. (3) lit. a) din OMFP nr. 1.802/2014, valoarea contabilă a unui activ este valoarea la care acesta este recunoscut după ce se deduc amortizarea acumulată, pentru activele amortizabile, și ajustările acumulate din depreciere sau pierdere de valoare.

IAS 36 *Deprecierea activelor* precizează că o pierdere din depreciere este diferența dintre valoarea contabilă (mai mare) și valoarea recuperabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar.

În practică, aceste deprecieri pot să apară la structurile de imobilizări, stocuri, creanțe sau titluri de valoare de natura investițiilor pe termen scurt.

Deși în general în ce privește imobilizările vom întâlni deprecieri cu caracter reversibil în cazul imobilizărilor neamortizabile, în special terenuri și anumite categorii de imobilizări necorporale, nu este exclusă recunoașterea în anumite situații a acestor deprecieri și în cazul imobilizărilor corporale/necorporale amortizabile.

În cazul imobilizărilor financiare pot să apară pierderi de valoare în situația în care la momentul raportării valoarea de piață a titlurilor de valoare existente în portofoliul entității este mai mică decât valoarea contabilă a acestora. Același situație poate să apară și în cazul titlurilor de valoare achiziționate pe termen scurt, de obicei în scop speculativ, în vederea obținerii unui câștig din vânzarea lor la o valoare mai mare decât costul de achiziție.

În general, la elementele de activ de natura bunurilor (stocuri, imobilizări corporale), valoarea actuală a bunurilor este valoarea realizabilă netă, adică valoarea pe care entitatea ar obține-o dacă ar vinde bunurile respective în acel moment, diminuată cu eventualele costuri generate de operațiunea de vânzare.

Conform reglementărilor contabile românești, valorile care se compară pentru a stabili dacă elementele de activ au suferit deprecieri sunt valoarea contabilă și cea de inventar. Se consideră că avem de-a face cu o depreciere, respectiv cu o pierdere de valoare în cazul activelor financiare dacă valoarea de inventar este mai mică decât cea contabilă. În virtutea principiului prudenței, în raportările financiare activele vor fi recunoscute la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și cea de inventar.

Minusul de valoare, deprecierea/pierderea de valoare, va fi înregistrat într-o structură contabilă distinctă, substractivă de activ, asemănătoare amortizării și denumită „ajustări pentru deprecieri/pierderi de valoare”, și va fi recunoscut ca o cheltuială.

Spre deosebire de amortizare, care are caracter ireversibil, aceste deprecieri sunt reversibile. Astfel, în perioadele următoare se poate constata o reducere a deprecierei sau chiar dispariția acesteia. Așadar, toate ajustările pentru depreciere pot fi anulate integral sau parțial, proces care va avea ca efect o creștere a rezultatului.

Acest mecanism este puțin diferit în situația deprecierei fondului comercial. Conform pct. 142 din OMFP nr. 1.802/2014, ajustările pentru deprecierea fondului comercial corectează valoarea sa fără a fi reluate ulterior la venituri.

2. Tratamentul contabil al ajustărilor pentru depreciere sau pierdere de valoare

Conturile pentru reflectarea structurilor de ajustări sunt grupate la sfârșitul fiecărei clase care conține conturi de activ.

Astfel, conturilor de imobilizări din clasa 2 le corespunde **grupa 29 „Ajustări pentru deprecierea sau pierderea de valoare a imobilizărilor”**. Deprecierea stocurilor este compensată folosindu-se ajustările din **grupa 39 „Ajustări pentru deprecierea stocurilor și producției în curs de execuție”**. Ajustările pentru deprecierea creanțelor le regăsim în **grupa 49 „Ajustări pentru deprecierea creanțelor”**, iar pe cele pentru deprecierea titlurilor de plasament, în **grupa 59 „Ajustări pentru pierderea de valoare a conturilor de trezorerie”**. În cadrul fiecărei grupe s-au creat conturi sintetice de gradul unu sau doi pentru fiecare tip de activ în parte.

În ceea ce privește simbolizarea, se observă că simbolul fiecărei grupe este rezultatul adăugării cifrei 9 la simbolul clasei de active a căror depreciere o ilustrează ajustările din grupa respectivă. Motivația acestei simbolizări este faptul că, la fel ca în contabilitatea franceză, normalizatorii români au aplicat în simbolizarea conturilor regula conform căreia grupele de conturi/conturile care au terminația 9 vor cuprinde conturi care au funcțiune inversă decât a celorlalte conturi din grupa/clasa respectivă.

La toate categoriile de active menționate, foarte importantă este structura în care se constată, se evaluează și se înregistrează ajustările pentru depreciere. Pentru a beneficia într-adevăr de ajustări, este indicat ca deprecierea să fie constatată la nivelul ultimului cont analitic, deoarece există posibilitatea ca, deși per total să nu se constate o depreciere, pe anumite niveluri să se înregistreze un minus de valoare ce poate genera o ajustare pentru deprecierea în cauză. În cazul în care evaluarea ajustărilor s-ar face global, această depreciere ar putea fi acoperită de plusul de valoare al altor analitice.

Problema corijării ajustărilor pentru depreciere poate apărea la sfârșitul fiecărui exercițiu. Aceasta presupune diminuări de ajustări în cazul în care ajustarea constituită a fost mai mare decât deprecierea efectivă, respectiv majorări de ajustări în cazul în care activul subiect al ajustării a suferit o depreciere superioară celei prevăzute. Diminuările de ajustări, respectiv anularea lor vor determina o creștere a veniturilor, pe când constituirea ajustărilor, respectiv creșterea lor vor duce la majorarea cu această sumă a cheltuielilor.

Încadrarea acestor cheltuieli și venituri în categoria cheltuielilor/veniturilor din exploatare sau financiare depinde de activitatea sau de natura operațiunilor în care sunt implicate activele depreciate. Conturile de cheltuieli folosite în cazul depreciierilor sunt **6813 „Cheltuieli de exploatare privind ajustările pentru deprecierea imobilizărilor”**, utilizat pentru ajustările pentru deprecierea imobilizărilor necorporale (mai puțin fondul comercial) și corporale, și **6814 „Cheltuieli de exploatare privind ajustările pentru deprecierea activelor circulante”**, folosit pentru deprecierea stocurilor și a creanțelor.

Pentru pierderile de valoare constatate în cazul activelor financiare se vor utiliza conturi de cheltuieli financiare, și anume **6863 „Cheltuieli financiare privind ajustările pentru pierderea de valoare a imobilizărilor financiare”** pentru titlurile de valoare pe termen lung, respectiv **6864 „Cheltuieli financiare privind ajustările pentru pierderea de valoare a activelor circulante”** pentru titlurile de valoare pe termen scurt.

Diminuările de ajustări vor determina creșterea cu aceeași sumă a veniturilor corespunzătoare. Astfel, pentru fiecare cont de cheltuieli constituit s-a creat un cont de venituri, mai puțin în cazul **contului 6817 „Cheltuieli de exploatare privind ajustările pentru deprecierea fondului comercial”**, deoarece deprecierea fondului comercial nu este reluată ulterior la venituri.

La sfârșitul exercițiului financiar, aceste venituri și cheltuieli se colectează în **contul 121 „Profit sau pierdere”** în vederea calculării rezultatului.

Deoarece contabilizarea ajustărilor pentru depreciere prezintă anumite particularități pentru fiecare categorie de active în parte, în acest articol vom prezenta exemple privind înregistrarea în contabilitate a ajustărilor pentru deprecierea imobilizărilor, a stocurilor, a creanțelor și a titlurilor de valoare.

3. Tratatul fiscal al ajustărilor pentru depreciere sau pierdere de valoare

Potrivit art. 25 alin. (3) lit. g) din Codul fiscal, cheltuielile generate de constituirea și majorarea ajustărilor pentru depreciere sunt cheltuieli cu deductibilitate limitată. Condițiile privind deductibilitatea acestora sunt detaliate în cadrul art. 26 din același act normativ, potrivit căruia singurele cheltuieli deductibile, în anumite condiții și în anumite cote, sunt cele generate de constituirea ajustărilor pentru deprecierea creanțelor.

Prin urmare, dacă în virtutea principiului prudenței și în scopul atingerii obiectivului imaginii fidele o entitate va constitui ajustări pentru depreciere sau pierdere de valoare, cheltuielile generate vor influența în sensul diminuării rezultatului contabil, dar nu și pe cel fiscal.

Observație: Poate tocmai acest tratament fiscal al cheltuielilor cu ajustările pentru depreciere sau pierdere de valoare este cauza utilizării lor reduse la nivelul entităților economice din România.

În ceea ce privește veniturile generate de anularea sau diminuarea ajustărilor pentru depreciere sau pierdere de valoare, acestea urmează regimul fiscal al cheltuielilor generate de înregistrarea ajustărilor respective. Prin urmare, în situația în care cheltuielile au fost nedeductibile, și veniturile vor fi neimpozabile.

4. Exemple

Exemplul 1. Contabilizarea fluxurilor pentru deprecierea fondului comercial

Deoarece în cazul fondului comercial recunoașterea ajustărilor pentru depreciere prezintă anumite particularități, vom lua drept exemplu cazul imobilizărilor necorporale cu această structură.

Pentru celelalte categorii de imobilizări necorporale, suita de înregistrări este aceeași cu cea folosită în cazul imobilizărilor corporale.

Ca urmare a unui scandal public de discreditare a produselor unei firme, se preconizează o scădere a credibilității sale, deci automat a clientelei și a vânzărilor, cu până la 40%. Deoarece această scădere reprezintă de fapt o depreciere a fondului comercial, se va constitui o ajustare pentru deprecierea fondului comercial estimată la 200.000 lei. Bineînțeles, această reducere se poate constata doar în situația în care societatea a recunoscut în contabilitate fondul comercial în cadrul contului 2071 „Fond comercial pozitiv”.

– Înregistrarea operațiunii de constituire a ajustării în exercițiul în care se constată scăderea reputației firmei, prin diminuarea fondului comercial:

200.000 lei	6817	=	2071	200.000 lei
	„Cheltuieli de exploatare privind ajustările pentru deprecierea fondului comercial”		„Fond comercial pozitiv”	

În urma acestei operațiuni, cheltuiala cu amortizarea aferentă fondului comercial va fi ajustată pentru a aloca valoarea contabilă astfel rezultată pe o bază sistematică pe parcursul duratei rămase din perioada de amortizare stabilită pentru fondul comercial.

Exemplul 2. Contabilizarea fluxurilor pentru deprecierea reversibilă a imobilizărilor corporale

În cursul anului 2020, o societate achiziționează un teren la prețul de 200.000 lei. Conform inventarului de la sfârșitul anului 2020, terenul a suferit o depreciere, considerată reversibilă, ajungând la valoarea de inventar de 150.000 lei. Inventarul de la sfârșitul anului 2021 arată în continuare o depreciere a terenului față de costul de achiziție, dar una mai mică decât cea de la sfârșitul anului 2020, terenul ajungând la valoarea de 170.000 lei. În anul următor, terenul este vândut la valoarea de 180.000 lei.

Dacă se folosește metoda generală pentru înregistrarea ajustărilor pentru deprecierea terenului, de-a lungul anilor în care acesta se află în patrimoniul firmei, vom avea următoarea suită de înregistrări:

– În anul 2020, cu ocazia raportărilor financiare, înregistrarea constituirii ajustării în valoare de 50.000 lei (200.000 lei – 150.000 lei):

50.000 lei	6813	=	2911	50.000 lei
	„Cheltuieli de exploatare privind ajustările pentru deprecierea imobilizărilor”		„Ajustări pentru deprecierea terenurilor și amenajărilor de terenuri”	

– În anul 2021, la elaborarea situațiilor financiare anuale, înregistrarea diminuării ajustării deja constituite cu 20.000 lei, de la 50.000 lei la 30.000 lei (200.000 lei – 170.000 lei):

20.000 lei	2911	=	7813	20.000 lei
	„Ajustări pentru deprecierea terenurilor și amenajărilor de terenuri”		„Venituri din ajustări pentru deprecierea imobilizărilor”	

– În anul 2022, cu ocazia vânzării, anularea ajustării pentru deprecierea terenului, ajustare care în acest moment are un sold de 30.000 lei:

30.000 lei	2911	=	7813	30.000 lei
	„Ajustări pentru deprecierea terenurilor și amenajărilor de terenuri”		„Venituri din ajustări pentru deprecierea imobilizărilor”	

În urma acestei operațiuni, contul 2911 se va solda.

Exemplul 3. Contabilizarea fluxurilor pentru pierderea de valoare a imobilizărilor financiare

Achizițiile companiei Rominvest SA privind acțiunile altor societăți sunt sintetizate în tabelul următor:

Titlul acțiunilor	Anul achiziției	Cantitate (bucăți)	Preț (lei)	Valoare (lei)
Astra	2019	10	200	2.000
Aris	2020	15	100	1.500
Rompan	2021	10	250	2.500
Romprod	2021	10	350	3.500

Cu ocazia inventarierii acestor acțiuni pe parcursul anilor s-au înregistrat următoarele valori:

În anul 2019:

- lei -

Acțiuni	Valoare de intrare	Valoare actuală	Plusvaloare	Minusvaloare	Ajustare
Astra	2.000	2.000	-	-	-

În anul 2020:

- lei -

Acțiuni	Valoare de intrare	Valoare actuală	Minusvaloare	Plusvaloare	Ajustare
Astra	2.000	1.500	500	-	+500
Aris	1.500	1.500	-	-	-

– Pentru minusul de valoare de 500 lei generat de pierderea de valoare a acțiunilor achiziționate de la societatea Astra, înregistrarea constituirii unei ajustări:

500 lei	6863	=	2963	500 lei
	„Cheltuieli financiare privind ajustările pentru pierderea de valoare a imobilizărilor financiare”		„Ajustări pentru pierderea de valoare a altor titluri imobilizate”*	

* Dacă între entitatea care achiziționează titlurile și cea emitentă există relații de afiliere/asociere, se vor folosi conturile sintetice de gradul doi corespunzătoare.

În anul 2021:

- lei -

Acțiuni	Valoare de intrare	Valoare actuală	Plusvaloare	Minusvaloare	Ajustare
Astra	2.000	1.000	-	1.000	+500
Aris	1.500	1.350	-	150	+150
Rompan	2.500	2.500	-	-	-
Romprod	3.500	3.500	-	-	-

Se constată o nouă depreciere a acțiunilor achiziționate de la societatea Astra, de la 150 lei/acțiune, cât era în 2020, la 100 lei/acțiune. Acest lucru va necesita fie suplimentarea ajustării deja constituite, în valoare de 500 lei, cu încă 500 lei, în cazul utilizării metodei generale, fie anularea la începutul anului a ajustării de 500 lei constituite pentru deprecierea acțiunilor în 2020 și constituirea unei noi ajustări egale ca valoare cu deprecierea pe anul 2021, adică 1.000 lei.

– În cazul utilizării metodei generale, înregistrarea suplimentării ajustării deja constituite:

500 lei	6863	=	2963	500 lei
	„Cheltuieli financiare privind ajustările pentru pierderea de valoare a imobilizărilor financiare”		„Ajustări pentru pierderea de valoare a altor titluri imobilizate”	

Și în cazul acțiunilor emise de societatea Aris se constată o depreciere de la 100 lei/acțiune la 90 lei/acțiune, deci o depreciere totală de 150 lei.

– Constituirea unei ajustări pentru această depreciere:

150 lei	6863	=	2963	150 lei
	„Cheltuieli financiare privind ajustările pentru pierderea de valoare a imobilizărilor financiare”		„Ajustări pentru pierderea de valoare a altor titluri imobilizate”	

În anul 2022:

- lei -

Acțiuni	Valoare de intrare	Valoare actuală	Plusvaloare	Minusvaloare	Ajustare
Aris	1.500	1.425	-	75	+75
Rompan	2.500	2.500	-	-	-
Romprod	3.500	4.000	500	-	-

Se observă că cele 10 acțiuni Astra deținute au fost vândute. Ca urmare a ieșirii din patrimoniu a acestor imobilizări financiare, se va anula ajustarea pentru depreciere de 1.000 lei aferentă lor.

– Înregistrarea operațiunii de anulare a ajustării pentru depreciere:

1.000 lei	2963	=	7863	1.000 lei
	„Ajustări pentru pierderea de valoare a altor titluri imobilizate”		„Venituri financiare din ajustări pentru pierderea de valoare a imobilizărilor financiare”	

În cazul acțiunilor societății Aris se constată o revenire a valorii lor de la 90 lei/acțiune la 95 lei/acțiune. Ca urmare a acestui fapt, ajustarea constituită pentru pierderea de valoare a acțiunilor Aris în anul precedent va fi diminuată prin reluarea la venituri cu 75 lei.

– Înregistrarea ajustării:

75 lei	2963 „Ajustări pentru pierderea de valoare a altor titluri imobilizate”	=	7863 „Venituri financiare din ajustări pentru pierderea de valoare a imobilizărilor financiare”	75 lei
--------	--	---	---	--------

Plusul de valoare de 500 lei constatat la inventariere, creat prin creșterea valorii acțiunilor societății Romprod de la 350 lei/acțiune la 400 lei/acțiune, în virtutea principiului prudenței, nu se va contabiliza.

Exemplul 4. Contabilizarea fluxurilor pentru deprecierea stocurilor

La o societate, cu ocazia inventarierii anuale s-a întocmit următoarea situație:

Situația stocurilor la inventariere

- lei -

Stocuri	Valoare de intrare	Valoare de inventar	Plusvaloare	Minusvaloare
Materii prime	180	260	80	-
Materiale consumabile	300	340	40	-
Mărfuri	370	350	-	20
Produse finite	900	800	-	100

În aceeași perioadă, conturile de ajustări pentru deprecierea stocurilor prezentau următoarele solduri:

- 391 „Ajustări pentru deprecierea materiilor prime” – 20 lei;
- 397 „Ajustări pentru deprecierea mărfurilor” – 90 lei;
- 394 „Ajustări pentru deprecierea produselor” – 80 lei.

Deci situația ajustărilor pentru deprecierea stocurilor se prezintă astfel:

- lei -

Stocuri	Ajustare existentă	Ajustare necesară	Variația ajustării	
			Cheltuieli cu ajustările	Venituri din ajustări
Materii prime	20	-	-	20
Materiale consumabile	-	-	-	-
Mărfuri	90	20	-	70
Produse finite	80	100	20	-

În practică, calculul și compararea valorii de intrare cu cea de inventar se vor face pe analitice, pentru fiecare sortiment de materii prime, materiale, produse finite etc. În exemplul dat, pentru simplificarea calculului, operațiunile se vor face pe categorii mari de stocuri.

În cazul în care aplicăm **metoda generală pentru contabilizarea ajustărilor pentru deprecierea stocurilor**, vom avea următoarea suită de înregistrări:

– Anularea ajustării pentru deprecierea materiilor prime:

20 lei	391	=	7814	20 lei
	„Ajustări pentru deprecierea materiilor prime”		„Venituri din ajustări pentru deprecierea activelor circulante”	

– Diminuarea ajustării pentru deprecierea mărfurilor:

70 lei	397	=	7814	70 lei
	„Ajustări pentru deprecierea mărfurilor”		„Venituri din ajustări pentru deprecierea activelor circulante”	

– Suplimentarea ajustării pentru deprecierea produselor finite:

20 lei	6814	=	394	20 lei
	„Cheltuieli de exploatare privind ajustările pentru deprecierea activelor circulante”		„Ajustări pentru deprecierea produselor”	

În cazul în care se optează pentru **metoda anulării globale**, prima suită de operațiuni va fi cea legată de anularea ajustărilor pentru deprecierea stocurilor existente:

<u>190 lei</u>	%	=	7814	190 lei
20 lei	391		„Venituri din ajustări pentru deprecierea activelor circulante”	
	„Ajustări pentru deprecierea materiilor prime”			
90 lei	397			
	„Ajustări pentru deprecierea mărfurilor”			
80 lei	394			
	„Ajustări pentru deprecierea produselor”			

Următoarea operațiune va fi cea de constituire a unor noi ajustări egale ca valoare cu deprecierea efectivă a stocurilor din momentul raportării:

120 lei	6814	=	%	<u>120 lei</u>
	„Cheltuieli de exploatare privind ajustările pentru deprecierea activelor circulante”		397	20 lei
			„Ajustări pentru deprecierea mărfurilor”	
			394	100 lei
			„Ajustări pentru deprecierea produselor”	

Observație: Indiferent de metoda folosită, atât soldurile conturilor de ajustări pentru depreciere, cât și influența cheltuielilor și veniturilor generate de ajustări asupra rezultatului vor fi aceleași.

Exemplul 5. Contabilizarea fluxurilor pentru deprecierea creanțelor

O societate primește hotărârea judecătorească privind falimentul unui client a cărui creanță este de 50.000 lei, TVA inclus. Deoarece compania nu deține nicio garanție din partea clientului său și nu s-a încasat

niciun avans în contul acestei creanțe, ajustarea pentru deprecierea creanței care se va constitui va fi la nivelul său total, de 50.000 lei.

– În cazul în care această operațiune nu a fost efectuată anterior, înregistrarea clientului în categoria clienților incerti:

50.000 lei	4118	=	4111	50.000 lei
	„Clienți incerti sau în litigiu”		„Clienți”	

Cu ocazia inventarierii de la sfârșitul exercițiului financiar, deoarece valoarea probabilă de încasat a acestei creanțe este de 0 lei, constituirea ajustării pentru deprecierea creanței la nivelul valorii totale:

50.000 lei	6814	=	491	50.000 lei
	„Cheltuieli de exploatare privind ajustările pentru deprecierea activelor circulante”		„Ajustări pentru deprecierea creanțelor – clienți”	

În urma hotărârii judecătorești definitive privind falimentul clientului creditor, deoarece nu mai exista nicio șansă de recuperare a creanței, deprecierea acesteia va deveni ireversibilă.

– În aceste condiții, reluarea la venituri a ajustării pentru deprecierea creanței:

50.000 lei	491	=	7814	50.000 lei
	„Ajustări pentru deprecierea creanțelor – clienți”		„Venituri din ajustări pentru deprecierea activelor circulante”	

– Scoaterea din evidență a clientului:

50.000 lei	%	=	4118	50.000 lei
42.017 lei	654		„Clienți incerti sau în litigiu”	
	„Pierderi din creanțe și debitori diverși”			
7.983 lei	4427			
	„TVA colectată”			

Observație: În practică, pentru a nu deforma rulajul său, contul 4427 se poate credita cu suma având semnul minus.

Exemplul 6. Contabilizarea fluxurilor pentru deprecierea investițiilor financiare pe termen scurt

În luna februarie 2022, o societate a achiziționat 1.000 de acțiuni ale unei alte companii, pentru care a plătit 3.000 lei (3 lei/acțiune). Scopul declarat al achiziției este obținerea unor beneficii prin vânzarea acestor acțiuni în viitorul apropiat, fapt care duce la încadrarea lor în categoria investițiilor financiare pe termen scurt.

– Achiziția acțiunilor:

3.000 lei	5081	=	5121	3.000 lei
	„Alte titluri de plasament”*		„Conturi la bănci în lei”	

* Dacă între entitatea care achiziționează titlurile și cea emitentă există relații de afiliere, se va folosi contul 501 „Acțiuni deținute la entitățile afiliate”.

La sfârșitul anului 2022, acțiunile au fost cotate la bursă la nivelul mediu de 2,5 lei/acțiune. Deși este posibil ca această scădere de valoare să nu fie decât temporară, prudența cere ca valoarea contabilă a acțiunilor să fie corijată până la nivelul valorii actuale, prin crearea unei ajustări pentru deprecierea titlurilor de plasament egale cu diferența dintre valoarea de achiziție a acțiunilor, adică 3.000 lei, și valoarea lor actuală, de 2.500 lei (1.000 acțiuni x 2,5 lei/acțiune), ceea ce înseamnă o ajustare de 500 lei.

– Înregistrarea acestei operațiuni:

500 lei	6864	=	598	500 lei
	„Cheltuieli financiare privind ajustările pentru pierderea de valoare a activelor circulante”		„Ajustări pentru pierderea de valoare a altor investiții pe termen scurt și creanțe asimilate”	

Deci în bilanțul anului 2022 aceste investiții financiare pe termen scurt vor figura la valoarea netă de 2.500 lei, adică valoarea contabilă diminuată cu cea a ajustărilor pentru depreciere constituite.

În anul următor are loc vânzarea acțiunilor cu încasarea contravalorii în contul curent, la prețul de cesiune de 2.700 lei, adică 2,7 lei/acțiune.

Deoarece achiziția acțiunilor s-a făcut la costul de achiziție de 3.000 lei, vânzarea celor 1.000 de acțiuni va genera o pierdere de 300 lei (3.000 lei – 2.700 lei).

– Vânzarea acțiunilor:

3.000 lei	%	=	5081	3.000 lei
2.700 lei	5121		„Alte titluri de plasament”	
	„Conturi la bănci în lei”			
300 lei	6642			
	„Pierderi din investițiile pe termen scurt cedate”			

Observație: În situația în care prețul de vânzare al acțiunilor ar fi fost mai mare decât costul lor de achiziție, câștigul realizat s-ar fi înregistrat în creditul **contului 7642 „Câștiguri din investiții pe termen scurt cedate”**.

– Deoarece elementul de activ căruia i-a fost atașată ajustarea pentru depreciere iese din patrimoniu și aceasta rămâne fără obiect, anularea sa:

500 lei	598	=	7864	500 lei
	„Ajustări pentru pierderea de valoare a altor investiții pe termen scurt și creanțe asimilate”		„Venituri financiare din ajustări pentru pierderea de valoare a activelor circulante”	

Bibliografie

1. Nicolaescu, C. (2000), *Structuri și tehnici contabile privind provizioanele*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad.
2. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 688/10.09.2015, cu modificările și completările ulterioare.
3. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, publicat în Monitorul Oficial nr. 963/30.12.2014, cu modificările și completările ulterioare.